

Civilinė byla Nr. e2-5-1004/2020

Teismo proceso Nr. 2-70-3-10156-2016-8

Procesinio sprendimo kategorijos: 3.1.6.3;  
3.2.7.1



## ŠIAULIŲ APYLINKĖS TEISMAS N U T A R T I S

2020 m. birželio 15 d.

Šiauliai

Šiaulių apylinkės teismo pirmininko pavaduotojas Ernestas Šukys,  
rašytinio proceso tvarka, išnagrinėjęs 2020 m. birželio 10 d. žodžiu teismo posėdyje  
atsakovės Ramutės Vaitekūnienės pareikštą nušalinimą bylą nagrinėjančiam teisėjui Vaidotui  
Narvidui ir visiems Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų teisėjams,  
civilinėje byloje pagal ieškovės Pakruojo ūkininkų kredito unijos netiesioginius ieškinius  
atsakovams Artūriui Puniui ir Ramutei Vaitekūnienei, tretieji asmenys BUAB „Aisnera“, MB  
„Naujas puslapis“, MB Aministra,

n u s t a t ė:

Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmuose nagrinėjama civilinė byla pagal ieškovės  
Pakruojo ūkininkų kredito unijos netiesioginius ieškinius atsakovams Artūriui Puniui ir Ramutei  
Vaitekūnienei dėl žalos atlyginimo.

2020 m. birželio 10 d. teismo posėdyje atsakovė Ramutė Vaitekūnienė žodžiu pareiškė  
nušalinimą bylą nagrinėjančiam teisėjui Vaidotui Narvidui ir visiems Šiaulių apylinkės teismo  
Šiaulių rūmų teisėjams.

Reikšdama nušalinimą bylą nagrinėjančiam teisėjui atsakovė jo šališkumą siejo su tuo,  
kad atsakovė teismo šaukimu nebuvo informuota apie teismo posėdžio vietą ir laiką, kad teismo  
posėdis byloje buvo paskirtas šalyje esant karantino režimui, kad teisėjas V. Narvidas pats sau –  
nesinaudodamas automatinio bylų skirstymo moduliui – paskyrė nagrinėti bylą, kad teisėjas už  
atlygį turi bylą išnagrinėti ieškovo naudai. Be to, atsakovės vertinimu, teisėjas nekompetentingai  
nagrinėjo kitas bylas, netinkamai vertino jose įrodymus ir priėmė, atsakovės įsitikinimu,  
neteisingus sprendimus.

Reikšdama nušalinimą kitiems teismo rūmų teisėjams atsakovė apsiribojo vertinimu, kad  
kitais rūmų teisėjais nepasitiki.

*Dėl visų Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų teisėjų nušalinimo.*

Asmens teisė į nešališką teismą ir sąžiningą bei objektyvų bylos nagrinėjimą yra  
konstitucinė vertybė ir teisinės valstybės principas. Tokią teisę asmeniui garantuoja aukščiausią  
teisinę galią turintys norminiai aktai - Lietuvos Respublikos Konstitucija (31 straipsnio 2 dalis) ir  
Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencija (6 straipsnis).

Teisėjo nušalinimo civiliniame procese pagrindai yra detalizuoti CPK 65 ir 66  
straipsniuose. Teisėjas gali būti nušalinamas nuo jam paskirtos bylos nagrinėjimo ne esant  
dalyvaujančių byloje asmenų pageidavimui ar norui, o tik tuomet, kai egzistuoja įrodymais  
pagrįstos abejonės dėl jo nešališkumo. Priešingu atveju, patenkinus nepagrįstą pareiškimą dėl  
teisėjo nušalinimo ir perdavus bylą nagrinėti kitam teisėjui ar teismui, būtų sudarytos sąlygos  
teisingumą vykdyti ne tam teismui, kuris pagal įstatymo nustatytas teisingumo taisykles turi  
nagrinėti bylą, arba ne tam teisėjui, kuriam teisės aktų nustatyta tvarka priskirta nagrinėti

konkrečią bylą, o tam teismui ir (ar) teisėjui, kurį nori pasirinkti šalis, tokiu būdu iš esmės bylos šaliai sudarant prielaidas pačiam rinktis bylą nagrinėjantį teisėją.

Atsakovė pareiškė nušalinimą visiems Šiaulių rūmų teisėjams vertindama, kad jais ji nepasitiki. Nušalinimas tokiu pagrindu visiems Šiaulių rūmų teisėjams yra reiškiamas nebe pirmą kartą. Nušalinimo visiems teisėjams klausimas buvo perduotas nagrinėti Šiaulių apygardos teismo ar šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkams tris kartus – 2017 m. birželio 21 d., 2019 m. liepos 15 d. ir 2019 m. spalio 22 d. nutartimis. Reikšdama nušalinimus visiems teismo Šiaulių rūmų teisėjams (iki 2018 sausio 1 d. Šiaulių apylinkės teismo teisėjams) atsakovė nurodė, kad atsakovė jais nepasitiki. Atsakovės nušalinimai visais atvejais buvo atmesti.

CPK 69 straipsnio 1 dalis nurodo, teisėjo (teisėjų) nušalinimo klausimą sprendžia atitinkamo teismo pirmininkas, teismo pirmininko pavaduotojas, Civilinių bylų skyriaus pirmininkas arba jų paskirtas teisėjas. Pareiškus pakartotinį nušalinimą, kuris grindžiamas tais pačiais argumentais, kuriais grįstas nušalinimas buvo atmestas, nušalinimo klausimą išsprendžia bylą nagrinėjantis teisėjas ar teisėjų kolegija.

Sprendžiamo klausimo kontekste pažymėtina, kad CPK 69 straipsnio 1 dalis numato, jog pareikšto nušalinimo klausimą išsprendžia aukštesnis subjektas – teismo pirmininkas, teismo pirmininko pavaduotojas ar aukštesnio teismo pirmininkas, tačiau kai nušalinimas pareiškiamas tais pačiais argumentais, kuriais jau buvo atmestas, aukštesni subjektai to klausimo pakartotinai nesprenžia, o šį kalimą sprendžia pats teisėjas (ar kolegija). Šiaulių apylinkės teismo pirmininko pavaduotojas, kuriam perduota byla dėl teisėjo V. Narvido ir visų kitų rūmų teisėjų nušalinimo, konstatuodamas, kad atsakovės pareikštas nušalinimas visiems Šiaulių rūmų teisėjams yra tapatus (grindžiamas tais pačiais argumentais) ir jis buvo anksčiau atmestas, sprendžia, jog teismo pirmininko pavaduotojas taikydamas minėtą CPK 69 straipsnio 1 dalies reguliavimą turi kompetenciją spręsti dėl visų Šiaulių rūmų teisėjų pakartotinio nušalinimo.

Teisėjui ar teisėjams pareikštas nušalinimas gali būti laikomas pagrįstu tuomet, kai egzistuoja aplinkybės, kurios leidžia abejoti bylą nagrinėjančio teisėjo (teisėjų) nešališkumu ar suinteresuotumu bylos baigtimi. Kiekvienu konkrečiu atveju nušalinimas gali būti reiškiamas tik individualiai konkrečiam teisėjui ar konkretiems teisėjams, nurodant konkrečias aplinkybes ar faktus, rodančius teisėjo (teisėjų) šališkumą, arba aplinkybes, kurios tiesiogiai neduoda pagrindo spręsti, jog teisėjas asmeniškai, subjektyviaja prasme gali būti šališkas, tačiau egzistuoja pakankamos aplinkybės, kurios pašaliniam stebėtojų gali sukelti abejonių dėl teisėjo ar visų to teismo teisėjų nešališkumo. Nors įstatymas nenustato baigtinio tokių aplinkybių sąrašo, tačiau visais atvejais abejonės dėl teisėjo (teisėjų) nešališkumo ar suinteresuotumo bylos baigtimi turi būti pagrįstos konkrečiais duomenimis, arba viešai žinomomis faktinėmis aplinkybėmis. Nušalinimas negali būti grindžiamas jį pareiškusių asmenų samprotavimais, prielaidomis ar piktnaudžiaujant savo procesinėmis teisėmis, siekiant bylos vilkinimo.

Atsakovės nušalinimas visiems teismo rūmų teisėjams yra grindžiamas tik abstrakčia nuostata, kad ji jais nepasitikinti. Atsakovė nenurodė visiškai jokių aplinkybių, iš kurių kildina visų teismo Šiaulių rūmų teisėjų nušalinimą. Vien nurodytas pagrindas nėra ir negali būti pakankamu pagrindu atsakovės pareiškimą tenkinti, todėl teismo pirmininko pavaduotojas jį sprendžia atmesti.

#### *Dėl bylą nagrinėjančio teisėjo nušalinimo.*

Kaip minėta, bylą nagrinėjančiam teisėjui nušalinimas pareikštas, nes, atsakovės vertinimu, teisėjas paskyrė teismo posėdį karantino metu, atsakovė teismo šaukimu nebuvo informuota apie teismo posėdžio vietą ir laiką, teisėjas V. Narvidas pats sau paskyrė nagrinėti bylą, teisėjas nekompetentingai nagrinėjo kitas bylas, netinkamai vertino jose įrodymus ir priėmė neteisings sprendimus, be to, atsakovės vertinimu, teisėjas už atlygį turi bylą išnagrinėti ieškovo naudai.

Nagrinėjamu atveju atsakovės nurodytos aplinkybės neatitinka tikrovės ir atsakovės pareiškimas nėra niekuo pagrįstas. Byla buvo paskirta teisėjui V. Narvidui naudojant automatinį bylų skirstymo modulį. Teismo posėdis buvo paskirtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos

Teisėjų Tarybos rekomendacijomis. Jis vyko laikantis saugomo reikalavimų – laikantis saugaus atstumo, dėvint veido kaukes, laikantis rankų dezinfekavimo reikalavimų. Atsakovė byloje yra atstovaujama, todėl apie teismo posėdžio vietą ir laiką buvo informuotas atsakovės atstovas. Atsakovės dalyvavimas teismo posėdyje esant atstovavimo santykiams nebuvo pripažintas būtinu, todėl atsakovė vertindama savo rizikas galėjo teismo posėdyje ir nedalyvauti.

Nušalinimas teisėjui yra grindžiamas ir teisėjo priimtais sprendimais kitose jo nagrinėtose bylose. Atsakovės vertinimu, kitose bylose teisėjas turėjo kitaip vertinti įrodymus, kitaip nagrinėti atsakovės nurodytas bylas ir priimti kitokius sprendimus. Šie argumentai nėra pagrindu teisėjui nušalinti. Sutiktina, kad galimos situacijos, kai teisėjo priimami sprendimai gali rodyti teisėjo tendencingumą ar netgi neneutralumą šalies atžvilgiu, tačiau reiškiamo nušalinimo kontekste tokios aplinkybės nenustatytos.

Pažymėtina, kad bylos nagrinėjimo eigoje bylą nagrinėjantis teisėjas priima tam tikrus sprendimus išspręsdamas šalių prašymus arba spręsdamas kitus procesinius klausimus. Vien ta aplinkybė, kad proceso dalyvis nesutinka su teisėjo ar teismo priimtu sprendimu nagrinėjamojoje byloje ar kitoje teisėjo nagrinėtoje byloje arba jo nuomone atitinkamas prašymas ar byla turėjo būti išspręstas kitaip, teisėjo nušalinimo klausimą sprendžiančio subjekto vertinimu, nėra pagrindu teisėjui nušalinti.

Tai, kad teisėjas priėmė procesinius sprendimus kitose jo nagrinėtose bylose, su kuriais nesutinka atsakovė, savaime nesudaro pagrindo teigti, kad teisėjas turi susidaręs išankstinę nuomonę šiuo metu nagrinėjamoje civilinėje byloje ir tai neleis teisėjui byloje priimti nešališką, objektyvų ir teisingą sprendimą.

Teismo pirmininko pavaduotojas papildomai pažymi, kad bylą nagrinėjančiam teisėjui V. Narvidui, kaip ir anksčiau bylą nagrinėjančiam teisėjui D. Lisui, yra reiškiamas nušalinimas dėl teisėjo jurisdikcinės veiklos ir teisėjo priimtų procesinių sprendimų nagrinėjamojoje ar kitose nagrinėtose bylose. Teismo pirmininko pavaduotojas nušalinimą šiuo pagrindu išnagrinėja ir jį atmeta. Teismo pirmininko pavaduotojas papildomai pažymi, kad tuo atveju, jeigu atsakovė ir ateityje reikštų nušalinimus dėl teisėjo vykdomų funkcijų ar jo priimtų sprendimų šioje ar kitose bylose, tokie nušalinimai turėtų būti laikomi pakartotinais nušalinimais tapačiu pagrindu ir turi būti nagrinėjami paties teisėjo.

#### *Dėl baudos skyrimo atsakovei.*

CPK 95 straipsnio 2 dalis nurodo, kad teismas, nustatęs piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis atvejus, gali paskirti dalyvaujančiam byloje asmeniui iki penkių tūkstančių eurų baudą. Piktnaudžiavimas procesinėmis teisėmis yra suprantamas kaip sąmoningi ir tyčiniai veiksmai, kuriais asmuo savo teisėmis naudojasi siekdamas užvilkti bylos nagrinėjimą, veikdamas prieš greitą procesą.

Nagrinėjama byla teisme gauta 2016 m. lapkričio 22 d. Byla dar nėra išnagrinėta. Bylos vilkinimas iš dalies yra užsitęsęs ir dėl atsakovės nuolat reiškiamų nepagrįstų nušalinimų.

Už byloje reiškiamus nuolatinius ir nepagrįstus nušalinimus bylą nagrinėjančiam teisėjui Danui Lisui, atsakovei 2019 m. birželio 3 d. buvo paskirta 800 Eur bauda. Po šios baudos paskyrimo atsakovė du kartus pareiškė nušalinimą Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų teisėjams - 2019 m. liepos 15 d. ir 2019 m. spalio 18 d. 2019 m. spalio 25 d. nutartyje Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas (nutarties punktas 14) nurodė ir išaiškino, kad nušalinimai grindžiami bendro pobūdžio abstrakčiais pagrindais nenurodant jokių specifinių ir realių faktų, todėl gali būti laikomi piktnaudžiavimu savo procesinėmis teisėmis.

Teismo pirmininko pavaduotojo vertinimu, reiškiami nušalinimai yra pareikšti siekiant vilkinti procesą. Esant šioms aplinkybėms ir atsakovei reiškiant abstraktų niekuo nepagrįstą nušalinimą visiems teismo rūmų teisėjams atsakovei skirtina bauda.

Vertinant tai, kad bauda šioje byloje skiriama antrą kartą, vertinant tai, kad paskirta 800 Eur bauda atsakovei nebuvo efektyvi, atsakovė ir toliau piktnaudžiauja savo teisėmis ir vilkina bylos nagrinėjimą, vertinant tai, kad atsakovė buvo įspėta, jog toks jos elgesys gali būti laikomas piktnaudžiavimu, jai skirtina didesnė nei ankstesnė bauda - 1500 Eur.

Pagal CPK 107 straipsnį asmuo, kuriam paskirta bauda, per keturiolika dienų nuo nutarties priėmimo gali prašyti teismą, paskyrusį baudą, ją panaikinti ar sumažinti. Teismas tokį pareiškimą nagrinėja rašytinio proceso tvarka.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 65, 66, 69, 95 ir 106 straipsniais, Šiaulių apylinkės teismo pirmininko pavaduotojas

n u t a r i a:

atsakovės Ramutės Vaitekūnienės pareiškimą dėl teisėjo Vaidoto Narvido nušalinimo nuo civilinės bylos Nr. e2- 5-1004/2020 nagrinėjimo atmesti.

Pakartotinį, jau atmetą, atsakovės Ramutės Vaitekūnienės pareiškimą dėl visų Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų teisėjų nušalinimo atmesti.

Atsakovei Ramutei Vaitekūnienei skirti 1500 Eur (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų) baudą už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis.

Nutarties kopiją išsiųsti byloje dalyvaujantiems asmenims.

Nutartis neskundžiama.

Šiaulių apylinkės teismo pirmininko pavaduotojas

Ernestas Šukys

NUORAŠAS TIKRAS

Teismo posėdžių sekretorė  
Sigita Batulevičienė

2020-06-10